

ПАРТИЯ СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗИ

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН»

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ.

43-йил чиқиши
№ 29 (11778).

Шанба, 4 февраль, 1961 йил.

Баҳоси 2 тийин.

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

Пахтачиликда техника тараққиёти сари

Совет деҳқончилик маданияти ўзқига кўтарилмоқда. Деҳқонларимиз омон-бўйинтуруқдан ҳудудатли техникага, ибтидоий иш усулларида прогрессив усулларга аллақачон ўтган. Деҳқончилик ишларида, шу жумладан пахтачиликда комплекс механизацияга тўла қўйилмоқда. Ҳосилни етиштириш, уни йиғиб-териб олишдаги узок даврга қўйилган ва машаққатли меҳнат техника зиммасига юклатилмоқда.

Республикамиз пахтачиликда фақат ўтган йилга ишларга кўз ташласак, механизациялаш беқиёс ўсганлигини, прогрессив усуллар кенг жорий этилаётганлигини, маҳсулотни кўп ва арзон етиштиришда янгиликни кўрамыз. Ўтган йили 1 миллион 200 минг гектар ёки экин майдонининг 90 процентидида гўза механизмлар ёрдами билан икки томонлама ишланди. 1 миллион гектар майдонда кетмон ишлатилмасдан ҳосил етиштирилди. Машинада 500 минг тоннадан зиёроқ пахта териб олинди ва шундан 170 минг тонна-сидан кўпроги қон-қанорсиз ташланди.

Ҳосил етиштиришда комплекс механизация ўз афзаллигини яна ҳам яққол кўрсатди. 9 мингта яқин комплекс механизациялашган бригадалар 870 минг гектар майдонда мўл ҳосил етиштиришди.

Энди, деҳқончиликда, айниқса пахтачиликда ҳамма ишлар тўла комплекс механизациялашиб, кишилар оғир кўл меҳнати ўрнига механикларнинг бошқарилар ва уни кузатибгина турадилар. Шунда ҳосил ҳозиргидан жуда кўп бўлади ва унинг таннари нисбатан арзонлашади.

Газетамизда Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг пахтачиликда прогрессив усуллари ривожлантириш ҳақидаги қарори босилди. Бу қарорда прогрессив усуллари амалга ошириш тўғрисида пахтачилик тараққиётида кўлга киритилган ютуқлар билан бирга ишда юз бераётган камчиликлар ҳам кўрсатилган. Шундан бирга етти йилликнинг учинчи йилида пахтани кўп етиштириш учун прогрессив усуллари ривожлантириш, деҳқончилик маданиятини тағин ҳам кўтариш йўллари белгиланган.

Пахтачилик ишларида ўтган йил юз берган камчиликлар шундан иборат бўлдики, прогрессив усуллари тағин ҳам кенг жорий қилинмади барча имкониятлардан тўла равишда фойдаланилмади. Кетмон ишлатмасдан ҳосил етиштиришда жиғий ҳаттоларга йўл қўйилди. Кетмонни сиқиб чиқаришнинг энг тўғри йўли бўлган трактор култивациясининг сифатига етарлича эътибор берилмади. Сугориш, озиқлантиришда агротехника қондаларига яхши риоя қилинмади, шугорлаш ва экин олдидан азот ўғитининг бир қисмини солиш каби энг яхши усул унутиб қўйилди. Бу ва шунга ўхшаш камчиликлар пахтанинг кеч пишшига ва гўза тулланининг ётиб қолишига сабаб бўлди. Натияжада пахта териш машиналаридан фойдаланиш қийинлашди, пахта сифатининг пасайишига ва ҳосилнинг бир қисми нобуд бўлишига йўл қўйилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қароридида бу йил пахтачиликда техника тараққиётини ривожлантириш ва прогрессив усуллари янада кенгроқ жорий қилиш вазифаси илгари сурилади. Бу йил республикамизда 1 миллион 50 минг гектар майдонга чигит квадрат-улаб, шу жумладан 250 минг гектар майдонга чигитни уяга белгиланган миқдорда ташлаб кетадиган сеялка билан экилиши керак. 1 миллион 260 минг гектар майдондаги гўза икки томонлама ишланиши, 1 миллион 60 минг гектар майдондаги гўза кетмон ишлатилмасдан парвартиш қилиниши лозим. Бу йил 600 минг тонна пахта машинада териб олинди.

Булардан кўриниб турибдики, пахтачиликда бу йил жуда катта ишлар қилиниши лозим. Ўтган йилларнинг тажрибаси прогрессив усулларнинг ҳамма ерда ижобий натижа берганини кўрсатди. Шунинг учун пахтачилик ишларини комплекс механизацияга тўла кўчириш, барча ишларни техника зиммасига юклаш, кам меҳнат сарф қилиб, кўп ва арзон пахта етиштириш учун курашни барча пахтакорларнинг умумий ҳаракатига айлантириш лозим.

Бинобарин, бу йил давлатга 3 миллион 200 минг тонна пахта етказиб берамиз, бу улусвор вазифани амалга оширишда прогрессив усулларга таянмоғимиз керак. Кўндалам яқинлашиб келмоқда. Бу йил далада пахтакорни ишга барвақт қорламоқда. Аввало, ҳамма техникалар кўккам дала ишларига тезда тахт қилиниши лозим. Далага маҳаллий ўғит чиқариш, ариқ-зоғурларни тозалаш ишларини оммавий равишда қийитиб юборишимиз керак.

Бу йил чигит экишни 6-8 кун ичидида тугатлаш пахтачилик агротехникасининг энг муҳим шартларидан бири қилиб қўйилди. Чигитни тезда ва қисқа муддатда экиб олишнинг мўл ҳосилга, гўза парвартиш циклиларини ўз вақтида барвақт ўтказиб, ҳосилни тез етиштиришга қалқалик манфаат етказиши ҳаммага аён. Ҳозирги кунда ҳамманинг диққат-эътибори ана шунга қаратилмоғи керак.

Лекин, кўккам экишга тайёр-гарлик ишларини қонқаран деб бўлмайди. Техникани тайёрлаш, экин-оли ишларини бажаришда жиғий камчиликлар бор. Ҳаво илқ бўлишига қарамай, гўза дала ишларини бажаришда ишчи кучлари жуда оз қатнаштирилмоқда. Бу ҳол республикамиз пахтачиликда олдинмигга қўйилган катта вазифаларни муваффақиятли бажаришда жиғий нуқсондир. Маҳаллий партия, совет ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари мўл пахта ҳосили етиштириш учун бутун соҳада ишнинг қийитиб юборишда, техникани тайёрлаш, механизатор кадрлар етиштириш, дала ишларини ҳозирги талаблар даражасида олиб боришда оммага чинакам бошчилик қилишлари керак.

Жонажон Ватанимигга мўл пахта ҳосили етказиб бериш учун янги машиналар билан курашайлик. Пахтачиликда техника тараққиётини кучайтирайлик ва прогрессив усуллари кенг жорий атайлик.

Ўртоқ Климент Ефремович ВОРОШИЛОВга

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Сизни саксон ёшга тулшингиз муносабати билан қизгин табриклайдилар. Қадрдон ўртоғимиз Климент Ефремович, Сизнинг сикхат-саломат бўлишингизни ва кўп йиллар яшаб, совет жамиятига фойда келтиришингизни чин кўнгилдан тилаймиз.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўртоқ К. Е. Ворошиловни Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисида

Ўртоқ К. Е. Ворошиловнинг туғилган кунига саксон йил тулшини муносабати билан ҳамда унинг Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги катта хизматларини тақдирлаб, ўртоқ Климент Ефремович ВОРОШИЛОВ ЛЕНИН ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг
Райиси Л. И. БРЕЖНЕВ.
СССР Олий Совети Президиумининг
Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1961 йил 3 февраль.

СУРАТДА: республика партия активи йиғилишининг қатнашчилари (чапдан ўнгга): Ўйчи районидида «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи М. УМР-ЗОҚОВ, Қамашин районидида Ленин номи колхозининг механик-ҳайдовчиси Х. СУЯРОВА, шу колхознинг райиси Л. МУ-ХАММАДИЕВ, Марҳамат районидида Свердлов номи колхозининг ферма мудури М. ПИРМА-ТОВ ўртоқлар.

А. Горюккин ва Р. Шамсиддинов фотоси. (ЎТАГ фотохроникаси).

Қишлоқ хўжалик экономикасини ўрганмоқдалар

ЯНГИҚУРҒОН. «Москва» колхозида қишлоқ хўжалик экономикасини ўрганиш тўғрисида таъкид қилинди. Юзлаб колхозчилар бу тўғрисида хўжалик фаилари билан қишлоқ хўжалик ишлар чидарилини таъкид қилиш, колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлашни илданлаш

тириш, маҳсулот таннарихияи камайтириш йўллари ва бошқа муҳим масалаларни ўрганадилар.

Райондаги «Ленинчи йўл» Сталин номи колхозларда ҳам ана шундай тўғараклар ташкил этилди.

Ғ. ОРНОВ

ПАХТАНИНГ ЯНГИ НАВЛАРИ

Дадабев етиштирган «С-8220» профессор А. И. Автономовнинг ингилика фойдали «С-6022», қишлоқ хўжалик фаилари кандидати В. И. Кокуев ва Г. И. Кутловлар етиштирган «С-55-0.1» пахта навлари Тошкент обласидаги 1-«Вобут» совхозида, Сурхондарё, Андижон ва Фарғона обласларидаги тажриба станцияларида синая кўрилди. «С-6022» нава пахта толасини ингиликалиги жиғитидан Мисирнинг «Гизе» навидан устун туради. «С-6022»ни Сурхондарё обласида бу йил ярим минг гектардан ортиқ ерга экиш мўлжалланди.

«С-35-06» ва «С-55-0.1» тез пишар пахта навлари бултут совхоз обласидаги 1-«Вобут» совхозида экилган эди. Совхоз йилдаги навларини 6 сентябрдаёқ бакарди. Бу пахта навлари ва «С-3381», «С-1622», «С-6002» пахта навлари вилт, гоммоз касалликларига чидамлидир.

Институт коллективни Ўзбекистоннинг иқлим шартинга мослашган пахта навларини етиштириш билан қиёялини қўлай, балки қардош республикаларнинг таби-

ЭТАКДАН МАШИНАГА

Ўтган йили август ойида облас-тининг илгор пахтакорлари йиғилишиб, кенаш ўтказишганида мен ҳам сўзга чўққан эдим. Шунда: машинани ўрганиб ол-дин, энди этакдан воз кечаман. Мавсумда ХВС бункеридан хир-

монга 200 тонна «оқ олтин» тўкаман деб қўпчиликини ишон-тирдим.

Мажбурият олдинми, уни бакар! Мана шу сўз қалбимдан чуқур жой олган эди. Дастлабки кундан бошлаб машина рулини маҳкам ушлаб, терим суръатини кундан-кунга ошира бордим. Тўғри, дастлабки йил бўлганлиги учун бироз қийна-лишга ҳам тўғри келди. Лекин бундан келмадим. Газеталардан машхур механизатор Турсуной Охунова, сирдарелик Жавод Кучиев, чиноэлик Фикрет Се-фермаев ўртоқларининг иш таж-рибаларини ўқиб, машинанинг сирини янада мутаммакроқ ўр-ганиб бордим.

Натияжа ёмон бўлгани йўқ. Қўл билан етти йилда теришми мумкин бўлган пахтани бир йилда тердим. Аҳдимнинг ула-сидан чиқиб, хирмонга 202 тон-на «оқ олтин» тўгидим. Мен бошлиқ бўлган трактор-далачи-лик бригадаси ҳам ўтган йили баракали хирмон кўтарди. Чи-гит экиншдан тортиб, пахта йи-ғим-теримишга асосий ишлар-нинг ҳаммаси механизация ёр-дамида бакарйилганлиги учун ҳам 50 гектар ерининг ҳар гек-таридан 32 центнердан ҳосил олинди. Б и р центнер пахта етиштириш учун янги пул ҳисоби-да 9-10 сўм сарф-ланди.

1961 йилнинг бошланғичи ме-нинг ҳаётимда энг қувончли кўнлар бўлди ва ҳеч қачон хотирамдан кўтарилма й д и.

Мен олдий кол-хозчи ана жона-жон партиялик-нинг Марказий Комитети Плену-мига қатнашиш шарафига муяс-сар бўлдим. Пленумда қишлоқ хўжалигини бун-дан буюн янада ривожлантир и ш-дек улкан масала муҳокама қилин-ди. «Оқ олтин»и-миз мўл бўлсин, ёғ-гўшт, сут-қат-тиқ сароб бўлсин. омборлар и м и з донга тўлсин, хал-қимизнинг ҳаё-ти янада фаро-волашсин, деган шир ўртага ташланди. Бу со-ҳада партиянинг Марказий Ко-митети Пленуми муҳим таъбир-лар белгилади. Қадрдонимиз ўр-тоқ Никита Сергеевич Хруш-чев Пленумда сўзлаган мутқи-да қишлоқ хўжалик соҳасида ҳақиқатан қилинган катта кўп катта-катта резервлар бор-лигини равшан қўрсатиб берди. Пленумдан қайтгач ўз таас-

суротларимни ҳамқишлоқларим-га сўзлаб бердим. Улар бундан буюн механизациянинг кучига таянган ҳолда ишлашимиз, ерга-ер қўшамиз, ортиқча ҳаракат-ларга йўл қўймаймиз, дейш-ди. Шунда етиштирилган ҳосил-нинг таннарихияи арзон бў-лади. Ўзининг бригадасини бу йил 150 гектар ерда мўл ҳосил етиштирмоқчи, аҳдими гекта-ридан 40 центнердан.

Еринининг ҳаммаси кузда шугорлаб қўйилган эди. Энди-лигидида техникани мавсумга шай қилиб қўйиш арафасида турб-миз, Дала бошига ҳозиргача 300 тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит ташиб чиқардик. Ўғит ерининг хамир туруши эканлигини ях-ши билган бригадаси аъзолари гаимат фурсатлардан унутили фойдаланиб, тўғи туллашин қиз-гин давом эттиришмоқдалар. Су-гораш шохобчалари ҳам тар-тибга солинипти.

Мен Пленумда дугонам Турсуной Охунова билан бирга бў-лдим. У менга ўзининг бой таж-рибаларини айтиб берди, ма-шинага бўлган ихлосини янада ошириб юборди. Мен жонажон партияликнинг ХХП съезди шарафига бу йил мавсумда 250 тонна «оқ олтин» тераман, шу-нингдек хотин-қизлардан шо-гирдлар тайёрламан, деб аҳд

қилдим. Бунинг учун барча им-кониятлар манжуд. Албатта аҳдимнинг улдасидан чиқаман.

Саодат ГУЛАХМЕДОВА,
Тошкент обласи, Бўка рай-онидида Охунбобоев номи колхозининг трактор-далачи-лиги бригадасининг бошли-ғи. Социалистик Меҳнат Қахрамони.

3 МИНГ ЦЕНТНЕР ЧЎЧҚА ГЎШТИ

Тўртқўл районининг меҳнатнаш-лари КПСС Марказий Комитети-нинг январь Пленуми қарорлари ва Никита Сергеевич Хрушчевнинг шу Пленумда сўзлаган мутқида илҳомланиб, пахта билан бир и-шдан кўп гўшт, сут, жун, туҳум етиштириш мажбуриятини олмоқ-далар, Райондаги Максим Горький номи колхозда 1958 йилда учта она чўча олиниб, чўчқачилик фермаси ташкил қилинган эди. Чўчалар тез кўпайиб, гўшт етиш-тиришнинг асосий манбаларига ай-ланди.

Колхоз 1960 йилда 20 тонна чўча гўшти сотди ва йил охири-га келиб фермада 235 бош чўча сақланиб қолди.

Чўчабонор Иван Иванович Бескровний гўшт етиштиришда шу райондаги «Ленинград» колхозининг машхур чўчабонори Мария

Бункина билан мусобақалашиб иш-ламолда.

Ўртоқ Бункина бултут 1 минг центнер чўча гўшти етиштириш-га эришди. Бу азамат аёл бу йил 1150 центнер чўча гўшти етишти-риш юзасидан социалистик маж-бурият қабул қилди. Максим Горь-кий номи колхоз фермасида эса ҳозир 57 бош она чўча бор.

Шунингдек, Димитров номи кол-хозининг чўчқачилик фермасида ҳам ҳозир 400 бошдан ортиқ чў-ча сақланиб қолди. Колхоз чўчабонор-лари она Ватанга бу йил 40 тон-надан ортиқ чўча гўшти со-тишга каттий қарор қилганлар. Райондаги Максим Горький номи-ли Димитров номи, «Ленинград» колхозлари бу йил қарийб 3 минг центнер чўча гўшти етиштириш-лар.

С. ИБРОХИМОВ.

Чорва қишлови яхши ўтмоқда

Ўзбекистон районидида «Комсо-мол» совхозининг бўлимидаги чорва моллар қишловида пухта тайёрларлик қўрилди. Шу тўғриси-да моллар иссиқ биноларда тўйми-ли озуқалар билан боқишмоқда.

Қарл Маркс номи бўлимидаги сут-товар фермасида сингилар қатъий рацион асосида боқил-

япти. Рационга силос, беда, ем ка-би турли озуқалар киритилган. Дағал хашма майдалаб берилгипти. Охунбобоев номи бўлимида ҳам сингилар парваршиш ўтган йил-лардагига нисбатан анча яхшиланди.

Х. ДАДАЖОНОВ.

нава пахта 1955 йилдан буюн си-налмоқда.

«108-Ф» нава пахта экилгандан сўнг ҳосили нисбатан етилгунча 171 кун ўтса, янги нава пахта 165 кун-да етилган. Ҳар бир кўсандида пахтанинг салмоғи ҳам анча оғир бўлган. Шунингдек, янги нава пахта кўпроқ тоза беради.

«149-Ф» пахта навининг яна бир хусусияти шунданки, бу стан-дарт наваларга нисбатан 3-6 кун тез етилиши сабабли совуқ туш-гунча ҳосилнинг аянчагина қисмин-ини йиғиштириб олиш мумкин бў-лади. Бундан ташқари ҳосил ҳам стандарт наваларга нисбатан анча кўп бўлади. Масалан, ўтган йили тажриба участкасида «108-Ф» нава пахта чигити экилган майдоннинг гектаридан 35.8 центнердан ҳосил олинди. «149-Ф» нава пахтанин-г ҳар гектаридан эса 41 центнердан ҳосил олинди.

Бу йил «149-Ф» нава пахта чи-гити экиладиган майдонлар анча кенгайтирилди.

П. ОЖЕРЕЛЬЕВ,

Қўрғонтепа давлат сорт участ-қасининг мудури.

Ж. ҚОШИМОВ.

Фарғона тажриба станцияси-да яратилган пахтанинг «149-Ф» нави Андижон обласининг тоққи

ЧЎЛГА ҲАЁТ ЙЎЛЛАЁТГАНЛАР

Икки терак бўли келадиган ме-
талл вишга устига чиқиб пойёни
чўлга назар ташласангиз бу жойлар-
нинг жонсиз, кўримсиз манзараси
яқинда яқинроқ намоён бўлади. Қи-
зил-сарғин қумлиқлар устида пайдо
бўлган тўққонмон жўллар, «сув-
сув» дея қовжириб қолган ўт-ўлан-
лар бўйсиз ҳам жонсиз чўлга қай-
гули манзара кўриганди.

Назар шу баланд вишқанинг у-
стига чиқиб, бир оз ҳаётга чўлиди.
У болалар уйда тарбияланган чоқ-
ларини, қончилик саноати техник-
кумида ўқиб юрган давларини бир
паст эслаб олди. Уша кезлари
Назар, бир вақтлар келиб, шунақа
жойларда ишларман, ҳали қўш қў-
маган саҳрога келиб, сув чиқарар-
ман, деб сира ўйламаганди.

Пармаловчи мастернинг кўз ўнги-
да хиралашиб турган чўл аста-секин
ёришиб, худди ашид водий қаби кў-
рик ташлаб борар, узоқ-узоқларда,
ям-яшил бедзорларда, айволларда
қўй-қўзиларнинг чопқиллаб юргани
кўринар, чўпон найининг дийрабо
куйи таралгандай бўлади.

У ҳамisha вишга устига чиқиб, ат-
рофини келгасида шуларни кўз ўн-
гидан ўтказарди. Саккиз йил бўлиш-
тики, мастер ва унинг баҳодирлари
шу пойёни чўл бағрини кесиб ҳаёт
бўлогининг қўнига очиб боради-
лар, ташна одамларга, жондорларга
ҳаёт бахш этадилар. Азаматлар ҳа-
қиқатан ҳам ўзларининг ҳалол ме-
хнатлари тўғрисида чўлликларнинг из-
зат-хурматига сазовор бўдилар.

Кучли техника билан қуролланиб ол-
ган Қизилқум пармаловчилари чор-
вадорларга янги айволлар очдилар,
қудуқлар қазидилар, шу билан гўшт
етиштириш, моллар туғини қўлай-
тириш юзасидан партия берган тош-
ширқилларнинг муттасил ошириб ба-
жарилганига ўз улушларини қўшил-
лар...

Мана бугун ҳам Назар Чориев
бошлиқ бригада пармаловчилари
одамлардан яшириниб, ер тубида бе-
ҳуда оқаётган зилот суви билансиди
фонган қаб тўғрисида юзага чиқар-
дилар. Мастер ва унинг азамат йи-
гитлари шу суви олиб қишқанча о-
мулча қийналганлари йўқ. Смена
мастерлари Иван Иванович Новак
ва Азим Бахромов туни-кунга
улаб борилад, қудуқли электр див-
гательларнинг, пармалаш ускуна-
ларининг бирор дақиқа бекор туриб
қолганига йўл қўймадилар.

Билан ҳали ўтказилган ошмаган
бу йилги тўғрисида гап борганида
пармаловчилар ва айниқса Бухоро
чўпонлари «қўл забардаст йилгиди!»
Кўпини кўрган, ишини ўрнига қўйди-
ган, дўст учун ўзини тикадиган ба-
ҳодир» деб қўйишди. Бу гаплар-
нинг жони бор. Назар саккиз йил
ичида 120 га яқин қудуқ қазилди,
шуларнинг ҳаммасидан сув чиқарди.

Ўтган йил Назар бошлиқ бригада
азволлари 5600 метр қудуқ қазиди-
лар. Шу билан улар ўз зиммала-
рига олган социалистик мажбурияти-
ни анча ошириб бажардилар. Ишга
салокат, истеъмолилик ўртоқ Чо-
риев бошлиқ бригада азаларининг
одатиди. Азаматлар ҳеч сўзсиз ўз
қўллариди техникани яхшилаб
иллата оладилар. Бундан шундан ҳам
кўриш мумкин, коллектив етти
йилликнинг иккинчи йил пиланини
сентябрь ойининг охирида, со-
циалистик мажбуриятларини аса Ок-
табр революциясининг 43 йиллиги
байрами арафасида бажарди!

Бу ажойиб кишилар қадами ў-
ган жойдан ҳаёт бўлган оқаберди.
Бутурининг ўзида 14 та қудуқ қа-
зилди. Улардан қишқабат зилот суви
Қизилқум саросининг 10 минг гек-
тардан кўпроқ жойда гиёҳ учирди,
ҳаёт уйғотди. Ҳадемай бу жойларда

чўпонларнинг янги қўралари пайдо
бўлади, ахтироқлик, серҳафсада чў-
пон-борбонларнинг гул қўллари би-
лан ажойиб бог-роғлар яратилади...

Ҳозирнинг ўздаёқ Бухоро райо-
нидаги «Правда», «Маданият», «Ле-
нинизм», Ленин номи колхозлар-
нинг қоракўл қўйлари азамат пар-
макаш-геологлар оқсан янги айвол-
ларда ўтлаб, семиртиб юрибди.

Йилида Назар бошлиқ бригадада
коммунистик меҳнат коллективи де-
ган шарафли ном берилди. Бригада
азволлари — Иван Иванович Новак,
Азим Бахромов, Пётр Фролов, Пётр
Якимов, Виктор Свириденко, Азиз
Ургунбоев, Аркадий Цой, Юрий Ми-
рганов, Марс Муслим, Ҳасим Ҳасимов,
ўз меҳнатлари шунчалик юксак
баҳо берилганлигидан беҳад хурсанд.
Бу баҳо жазирама иссиқда, қум бў-
ронларида, ёғин-чочинларда тўқил-
ган терининг юксак самарасидир.

Назар бошлиқ бригада ҳамон чўл
ичкарига кириб бормоқда. Сокин
чўл тўн қўйнига кириб, мудроқ уй-
қанда ётганида ҳам, вишқаларни ку-
латгандай бўлган қум бўронларида
ҳам коммунистик меҳнат бригадаси
ишини тўхтатмайди. Балад вишқа
пештоқида қуёшдек бўлиб электр
фанорни нур сочиб турибди, мотор-
ларнинг гувиладган овози чўлни
ларзага солади. Бу овоз Қизилқум
чўлларида ҳаёт олиб бораётган ет-
ти йиллик қаҳрамонларнинг овози-
га ҳамонан бўлиб кетади, янги га-
лабалардан, янги зафарлардан бонг
уради...

В. ПОПКОВ.

Бухоро.

Коммунистик ва ишчи партия-
лар вакилларининг Москва кенга-
шида қабул қилинган Баёлот халқ-
аро коммунистик ва ишчилар хара-
кати тарихида муҳим ҳужжат
бўлиб қолади. Унда ҳозирги халқ-
аро аҳвол марксизм-ленинизм чўқур
таҳлил этилиб, кенг характери-
стика берилди. Коммунистик, ишчи-
лар харакати ва миллий-озодлик
курашнинг келиши, ишчиларнинг
бой таърибис, жаҳон коммунистик
системаси эришган буюк муваф-
фақиятлар умуллаштирилди. Баё-
лотда жаҳон коммунистик харака-
тининг асосий проблемалари ҳам-
да тинчликсевар халқларнинг со-
циализм, демократия, тинчлик
учун курашнинг истиқболлари
белгиланган.

Социалистик давлатларнинг қуд-
ратли жаҳон системаси барқарор
бўлиб қолган ҳамда янада му-
стаҳкамлаётган ҳозирги пайтда
капиталистик система таназзулга
юз тутиди, чуқур кризисга ботиб
қолди. Баёлотда кўрсатилганидек
ҳозирги замон капитализми умумий
кризисининг янги босқичи
бошланди.

Капитализмнинг умумий кризис-
и шу системанинг ўзига хос бўл-
ган асосий задалари — капит-
тал билан меҳнат, метрополия би-
лаб мустақиллашган ҳамда импе-
риалистик давлатлар ўртасидаги
иктисодийларнинг кескинлашгани
натijasида юз берди. Бу ҳол капи-
талистик системани ҳалокат еқа-
сига олиб келди.

В. И. Ленин капитализмнинг
умумий кризисини тўсатдан ва бир
вақтда бўлиб, балки жуда эўр
иқтисодий ва сиёсий ларзалар
ичида, кескинлашган синфий ку-
рашнинг узоққа чўзилган дав-
ри эканлигини таъкидлаган эди.
Шунинг учун ҳам капитализмнинг
умумий кризисини империалистик
замоннинг тарбиявий қисми бўлган
бугун бир тарихий даврни ўз ичи-
га олади. Бу аса икки система-
нинг — социалистик система би-
лаб капиталистик системанинг
узоқ вақт ёна-ёни яшаши мумкин-
лигини ва улар ўртасидаги иқти-
содий мусобақа тарихий зарурят
эканлигини белгиллаб беради.

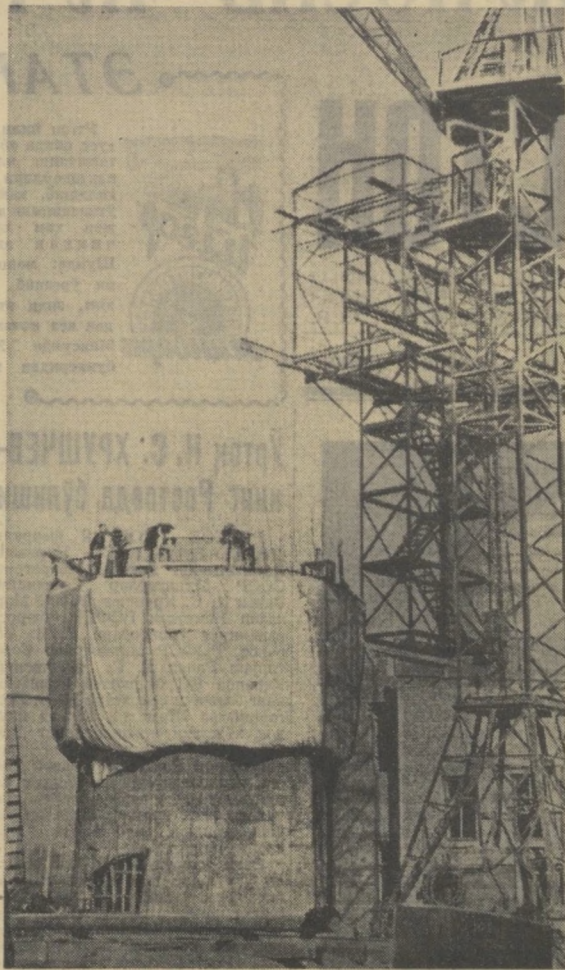
Капитализмнинг умумий кризис-
и мустақиллашчилик системаси-
нинг ҳам кризис бўлиб, бу бозор
проблемаларининг кескинлашгани,
капиталистик корхоналарнинг бир
мебда ишламаслиги ва саноат ре-
зерв армиясининг доимий ишсиз-
лар армиясига айланиши билан
характерланади.

Капитализмнинг умумий кризис-
и биринчи жаҳон уруши даври-
да бошланиб, Октябрь револю-
цияси таллаб, натижасида ка-
питалистик дунёнинг бир-бирига
қарама-қарши икки системага аж-
ралиши билан таомоланди. Бу —
капитализм умумий кризисининг
биринчи босқичи эди.

Биринчи жаҳон уруши натижа-
дуниси зафиллаштириб, импери-
ализмга қарши революцион ҳа-
ратнинг юксалишига ва импери-
ализм завожирдаги энг кучсиз мам-
лакатни, яъни Россия капитализ-
мининг кулларини қилиб ташлашга
имконият туғилди. Бундан қўри-
ниб кризисининг умумий кризис-
и биринчи жаҳон империали-
стик урушлари билан боғлиқ бўл-
ган тарихий жараёндир.

Иккинчи жаҳон уруши ҳам ай-
ни шундай оғирлашганда олиб кел-
ди. Жаҳон уруши, Европа ва Осиё
мамлакатларида халқ демократик
революциялари галабаси тўғрисида
бир қанча мамлакатлар капит-
лист системасидан ажралиб чиқиб,
социалистик системага ўтидилар.
Натижада икки жаҳон системаси
нужудга келди. Иккинчи жаҳон
уруши ва урушдан кейин дунёда
юз берган буюк иқтисодий, сиё-
сий ўзгаришлар капитализм уму-
ий кризисининг иккинчи босқичи
олиб келди.

Бу босқичда мустақиллашчилик
системасининг кризисини жуда чу-
қурлашди, кескинлашиб кетди.
Мустақиллашчилик қарши мил-
лий-озодлик харакати мавж ура-
бошлди. Жуда кўп мустақилла-
ш ва қарам мамлакатларнинг халқ-
лари империализм илдирига бо-
ла уриб, озодлик қуёшидан баҳра
ола бошладилар. Улар миллий

КРИЗИС ЗИЛЗИЛАСИ

мустақиллик, демократик тарақ-
қий йўлига ўтилади. Эндикда
империалистик мустақиллик система-
сини ҳалокатдан қутқариб қолади-
ган куч йўқ. Бу аса ҳозирги дав-
рининг муҳим ҳусусиятларидан би-
ридир.

Баёлотда капитализм умумий
кризисини янги босқичининг ҳусу-
сиятлари ва асосий белгилари
таърифлаб берилди. «Бу босқич
жаҳон уруши мусобақати билан
эмас, балки икки система мусоба-
қа қилаётган ва курашаётган
кучларнинг нисбати социализм
фойдасига тобора кўпроқ ўзгара-
ётган, империализмнинг барча за-
далари гўлт кесилиб кетган ва
янгида, тинчликсевар кучларнинг
тич-тоту яшашига амалга оши-
риш ва мустақамлаш учун му-
ваффақиятли кураши импери-
алистикларнинг умумий тинчлик-
га эришган харакатлари билан бу-
зишлари билан кенг қўлланган
шароитда, кенг халқ оммасининг
демократия, миллий-озодлик ва
социализм учун кураши юксалган
вазиратида пайдо бўлди».

Капитализм умумий кризисини
янги босқичининг умумий кризисини
янги босқичининг асосий белгилари
иктисодийларнинг кескинлашгани
натijasида иборат ва унинг ха-
рактерловчи омиллар қандай бўй-
бермоқда?

Сиёсий ийҳатдан олганда, ка-
питализм умумий кризисини янги
босқичининг энг муҳим белгиси
социализм капитализмдан тобора
устуналиб бормоқда. Жаҳон со-
циалистик системаси кун сайин
гуллаб-яшамоқда, тобора му-
стаҳкамламоқда.

Капитализм умумий кризисини
янги босқичининг сиёсий ийҳат-
дан муҳим белгиси яна шундани,
жаҳон социалистик системаси и-
шонли жамияти тараққийнинг
ҳал қилувчи фактори айланоқ-
да. Ҳозирги даврда ишонли та-
раққий тақдирини капитализм
эмас, балки социализм ҳал қи-
лади бўлиб қолди.

Капитализм умумий кризисини
янги босқичини империалистик
мустақамлашчилик системаси е-
мирли процессининг активлаш-
гани, миллий-озодлик, антиимпе-
риалистик революцияларнинг авж
олиши билан характерланади. Ик-
кинчи жаҳон урушидан кейинги
давр ичида ер юзидида аҳолининг
1.400 миллиондан ортиғи муста-
қиллашчилик завожирдан озод бўлди
ва мустақил тараққий, демокра-
тия, социализм йўлига ўтди. Ке-
йинги йиллар давомида Африка
қитъасиди 26 мамлакат муста-
қилликка эга бўлди. Эндикда
африка Африка қитъасида, му-
стақамлашчилик ларзага келти-
рмоқда. Антиимпериалистик ре-
волюциялар жанубий Америка қитъ-
асида авж олган. Куба халқи ре-
волюциянинг галабаси бўлиб қў-
л қимсидир. Эндикда қишқир
шарҳатга учраган, шарман-
да бўлиб қолган мустақамлашчилик
системасининг уйл-кесил емири-
лиши кун тартибиди тарихий
вазирлардан бири бўлиб қолди.

Иқтисодий ийҳатдан капит-
алистик дунё кризисининг янги бос-
қичини шу бекдор системанинг
емирлилигини янада чуқурлаш-
тири олиб келди. Капитализмнинг
тубеиз жўл ёқасида келиб қолган-
лиги ҳозирги замон империализ-
мининг асосий мамлакатни Америка
Қўшма Штатлари ҳаётида яққол
намоён бўлиб турибди. АҚШда
кейинги йилларда йирик монопо-
листикларнинг, айниқса давлат-моно-
полистик капитализмининг роли
ошиб бормоқда.

Давлат-монополистик капита-
лизм давлатнинг ички ва ташқи
сиёсатини фақат ўз мафайфига
бўйсундирмоқда. У мамлакат э-
кономикасини ҳарбийлаштириб, эўр
бериб, «совуқ уруш» оловини
ёришга тайёрлар курипти.
Урушлар, агрессиялар, социали-
стик ва миллий демократик мамла-
катларда кўпурчилик ишлари
олиб бориш монополистикларнинг
йўлдоши бўлиб қолди ва бу улар-
нинг максимал фойда олиши учун
муҳим манба сифатида хизмат

қилмоқда. Бу Америка импери-
ализм энг агрессив бўлиб қолган-
лигини, реакция ва уруш пропа-
гандаси ўчоғига айланиб кетганини
кўрсатади.

Капитализмнинг абадий ийҳи-
рози юз тутганлиги ишлаб чи-
қарувчи кучлар билан ишлаб чи-
қарувчи мусобақатлар ўртасидаги
зиддиятларнинг тобора кескинла-
шгани билан ишлаб чиқарувчи куч
йўқ. Бу аса ҳозирги дав-
рининг муҳим ҳусусиятларидан би-
ридир.

Америка монополистик капита-
лизм манқул ишлаб чиқарувчи куч-
лардан фойдаланишга эндиликда
қодир бўлиб қолди. Империализм
ва ярим империализм борган сари
қўлини қисман ишлаб чиқарувчи
қўлини табиий қолга айланоқда.
Ҳарбий саноатга эўр берилишга,
лекин истеъмол буюмлари ишлаб
чиқарувчи саноат тармоқлари нис-
бий турғунлигига тушиб қолди.

Иккинчи жаҳон урушидан ке-
йинги даврда Америка Қўшма
Штатлари уч марта иқтисодий
кризисга (1948-1949, 1953-1954
ва 1958 йиллар) учради. Лекин
бу иқтисодий кризислар жаҳон
иқтисодий кризисига айланамади,
чунки Европада асосий капита-
лист мамлакатлар уруш оқиб-
атида жуда катта зарар кўрган
хўжалиқларини ҳали ҳам тиклаб
олаётганлари йўқ. Бу мамлакат-
ларда саноат асосий капитализм
иқтисодини ва эўр бериб қурол-
лаш аянчли иқтисодий кризис-
ини кенгайитишга имкон берма-
ётди.

1960 йил Америка экономика-
си янги иқтисодий кризисга дучор
бўлган йил бўлди. Америка иқти-
содийларнинг маълумотларига
қўра ўтган йили мамлакатда пўд-
лат эришти кескин каймаиб кет-
ган. 1953 йилда 101 миллион
тонна пўдлат эришган бўлса, ўт-
ган йили 90 миллион тонна эри-
тидди. Жон боғида саноат маҳ-
сулоти ишлаб чиқариш ҳам тобора
камайиб кетмоқда. Империали-
стик давлатлар экспортда
АҚШнинг ҳиссаси 1953 йили 27
процентни ташкил қилган эди.
1960 йилда аса 22 процентга
тушиб қолди. Американинг тилла
зависи шу давр ичида 23,3 мил-
лиард доллардан 18 миллиард
долларга кискарди.

Америкада иқтисодий кризис
ниҳоятда авж олмақда. Монопо-
листиклар бу дахшатли аҳолининг
олдини олиш учун эўр бериб иш-
тиштирилди. Улар ишчилар син-
фини эксплуатация қилишни яна

Кейинги йилларда Тўртқўл рай-
онида қўлгана уй-жой ва жамоат
бинолари қуриди. Фақат ўтган йи-
лининг ўзидагина районда ўтган ортқ
жамоат бинолари қад кўтарди. Рай-
он марказидаги пайчирлар клуби,
мактаблару устакхона, электростан-
ция, М. Горький номи колхоздаги
касалхона шулар жумласидандир.

Қурилиш ишлари айниқса район
матлубот жамиятининг қурилиш бў-
лимида яхши ташкил этилган. Бў-
лимнинг беш прораби ўртоқ Абду-
лаев бошчилигидаги қурувчилар қу-
риш бўйича ойлик ва квартал план-
ларини доим ошириб бажардилар.
Улар қўрган бинолар арзонга туша-
ди ва сифатли бўлади. Қурилиш бў-
лими район марказида ва колхозлар-
да ўнларча магазинлар, умумий ов-

ЛЕКТОР МАДРАИМ ЖУМАНИЕЗОВ

Мадраим Жуманиезов тажриба-
ли лектор. У гўла ҳаётининг
ҳамма томонларини кишиларга ма-
роқли ҳикоя қилиб беришдан ҳеч
чарамасди. Мадраимнинг жуда ях-
ши ҳусусияти бор. У, кишилар ўр-
тасида суҳбат ўтказганда ўзи куза-
тиб юрган айрим камчиликларини
ҳам ўртага лўнда қилиб ташлайди.

Мадраим билан суҳбатлашсангиз
Хеванинг бугунги жамоли, киши-
ларнинг гўла ҳаёти тўғрисида
да қишқ-қишқ воқеаларни гапириб
беради. У баъзи кўнгилсиз ҳодиса-
ларни эслаб қолса, афсусланиб, ку-
юниб кетади. Айрим кишилар со-
циалистик ҳаётимиздан қетла қолди,
аскилик марзалари қобига бур-
канган ҳолда техникўрлик билан
кун кеңайтганларидан нафратла-
ниб кетади. У ана шундай қолди-
ларга қарши олиб бораётган кура-
шининг натижалари ҳақида сўлаб,
бир мисол келтирди.

— Районимизда, — деди у, —
«Полони Маҳмуд» деб аталадиган
мозор бор. Айрим шахслар шу мазор
атрофида ўралишиб, ўз эларини
«шайх» деб кўрсатар ва кишилар-
дан назр тўпалаб кун кеңириб келар-
дилар. Мадраим Ибодуллаев деган
киши шундайлардан бири эди.

Мен у билан, — деб давом этди
лектор, — бир неча бор суҳ-
батлашдим. Унга бу ернинг тари-
хини, ҳаммасини айтиб бердим. У
менинг гапларимга иқдор бўлди. Ун-

Манаганда улкан уй қуриш
комбинати битай деб қолди.
СУРАТДА: Цемент-сақланади-
ган минора.

С. Безносоев фотоси.

га пешона тери тўкиб ишлаб, халқ
хўрматига сазовор бўлган дондор
кишилар, фан ва техника оламида-
ги янгиликлар тўғрисида ҳикоя қи-
либ бердим. Натижада Ибодуллаев
нинг ички дунёси ёриди, меҳнатга
ҳаёт кеңириш, техникўрлик инсо-
ний бурч эмаслигини тушуниди.

Ибодуллаев ўз қилимидан воз
кечди. Унда бирор хунар ағаллаш
иштиёқ уйғонди. Мен унга бирор
қурилишда ишлашни маслаҳат бер-
дим. У шаҳардаги қурилишлардан
бирида ишлаб ишт терувчилик кас-
бини ағаллади. Яқинда мен у билан
учрашиб қолдим. У менга маннат-
дорчилик билдирди. Сиз қўшми
очингиз, ишимдан ҳамма мамун,
ўзим ҳам хурсандман, деди у...

Жуманиезов илмий атеизм темаси-
да бир қанча лекциялар тексти иш-
лаб чиқди. Унинг «Фан йутқари»
— халқ фаровонлиги учун», «И-
сон бахтининг манбаи нимада?»,
«Фан ва дин», «Диний урф-одат-
ларнинг зарари» сингари лекция
текстларида маҳаллий ҳаётдан оли-
нган қишқ мисоллар келтирилган. У
Ленин номи, Калинин номи, Ста-
лин номи, Тельман номи ва бошқа
колхозларда ҳамда маҳалаларда
мароқли, таъсирчан лекциялар ўқи-
ли, қизгин суҳбатлар ўтказилади.

Талантли лектор Жуманиезов ва
унинг ҳамкасблари олиб бораётган
ишлар ижобий натижалар берапти.
Неча асрлардан бери саводсиз ки-
шилар муқаддас, деб сийишиб келган
«Полони Маҳмуд» мазори мутлақ
муқаддас эмаслиги тарихий далил-
лар орқали фой этилди. Бу ер халқ-
нинг талаби билан Хева революция-
тарих музейининг филиалига айлан-
тирилди. Эндикда кишилар бу ер-
га тарихий ёдгорликлар, диннинг
реакцион моҳиятини фой этувчи
хужжатлар билан танишмоқ учун
келадилар.

Районда иккита агитмашини
ташкил этилган. Агитмашина саста-
видагилар колхозчилар орасида рес-
публикалик саноати, қишлоқ хў-
жалигида қўлга киритилган йутқар,
илгирларнинг ибратал иш тажриба-

лари ҳақида мароқли суҳбатлар ў-
тказиб соҳасида намунали иш олиб
бораётдилар. Улар Калинин номи,
Беруний номи, Орхоникиде но-
ми колхозларга бориб, колхозчилар
ўртасида КПСС Марказий Комитети
январь Пленумининг қарорлари ва
Никита Сергеевич Хрушчевнинг
Пленумда сўзлаган программ нутқи
юзасидан лекциялар ўқимоқдалар,
сўзлаблар ўтказаятирлар. Булар
орасида Жуманиезов ҳам бор.

Жуманиезов районда хотин-қиз-
лар лекторисини ташкил этишининг
ташаббускори бўлди. Лекторига
ташаббускорлар, врачлар, агроном-
дорчилик билдирди. Сиз қўшми
очингиз, ишимдан ҳамма мамун,
ўзим ҳам хурсандман, деди у...

Жуманиезов илмий атеизм темаси-
да бир қанча лекциялар тексти иш-
лаб чиқди. Унинг «Фан йутқари»
— халқ фаровонлиги учун», «И-
сон бахтининг манбаи нимада?»,
«Фан ва дин», «Диний урф-одат-
ларнинг зарари» сингари лекция
текстларида маҳаллий ҳаётдан оли-
нган қишқ мисоллар келтирилган. У
Ленин номи, Калинин номи, Ста-
лин номи, Тельман номи ва бошқа
колхозларда ҳамда маҳалаларда
мароқли, таъсирчан лекциялар ўқи-
ли, қизгин суҳбатлар ўтказилади.

Крупская номи гилам тўқиш
фабрикаси ҳузурида хотин-қизлар
талабига мувофиқ «Илмий атеизм»
тўғрисида ташкил этилиб, унга 35
хотин-қиз тортилган. Бу тўғрарак
Жуманиезов раҳбарлик қилди. У
машгулотларни мазмунли, жонли ў-
тказди. Жуманиезовнинг айтишича,
шу тўғрарак қатнашчиларнинг ҳам-
маси яхши агитатор бўлиб етишиб,
фабрика ишчилари орасида ва ма-
ҳалаларда сиёсий тарбиявий иш
олиб бораптилар. Жумалдан, Хоси-
ят Ҳасанова, Пошша Маҳмудова,
Оқила Аллазаровалар илгор совет
фани йутқарини маҳорат билан
пропаганда қилаяптилар.

Х. НОСИРОВ.

Х. НОСИРОВ.

Атеист-пропагандистлар курси

Чирчиқ шаҳар партия комитети
кечки марксизм-ленинизм универси-
тетини ҳузурида илмий-атеист про-
пагандистлар тайёрлаш курси ташкил
қилди.

Курсда ҳафтада икки марта да-
рсли. Марксизм-ленинизм атеистика,
философия, марксизм-ленинизм асо-
лари ва бошқа темалар юзасидан
лекциялар ўқилади. Шу билан бирга
совет фани эришган жаҳоншуму-
тарихий галабаларини кенг пропаган-
да қилиш асосида диний қарашлар-
ни, ислом динининг чирик илдизини

қўш этиш йўллари ва методлари ҳа-
қида пропагандачиларга маслаҳатлар
берилди.

Курснинг дастла

КОММУНИСТИК МЕХНАТ ВА МАДАНИЯТ ШАҲРИ

„Биз коммунист мехнат ғалабасини қўлга киритамиз“ В. И. Ленин

Аҳдимиз қатъий

Мамлакатимизнинг қаҳрамон ишчилар синфи коммунист мехнат бригадалари ва зарбдорлари ҳаракатини бошлаб берганга ҳали кўп бўлгани йўқ. Шу қисқа вақт ичида бу ҳаракат шу қадар илдириб кетдики, унинг қўрағи ва миёнасини бир неча оғиз сўз билан ифода қилиш мумкин.

Бу ташаббус ўз-ўзидан пайдо бўлгани йўқ, албатта. Мехнатчилар оммасининг иккидан ташаббускорлиги бекиб юксалганлиги ва коммунист қурилишининг улуғвор ишбилармонлиги ақлоқ кўриниш турғайлиги бу аjoyиб ҳўшаниш юзига чиқарган шарт-шароит бўлди.

КПСС МК нинг коммунист мехнат бригадалари ва зарбдорлари Бутуниттифот кенгаши қатнашчиларига юборилган таъбирида айтилгандек, бу ҳаракатнинг аҳамияти шундаки, у қисқа вақт ичида қўғат қатта иқтисодий ва маънавий кўчга айланиб кетди. Мехнатда оммавий қаҳрамонлик кўрсатиш ва меҳнатнашларни тарбиялаш мактаби бўлиб қолди. Ўртоқ Н. С. Хрушчев шу Кенгашда сўзлаган нўғида келажак раёзведчиларининг ишига юксак баҳо берди. Чўндал ҳам коммунист мехнат бригадалари ва зарбдорлари ҳаракати коммунист қурилишини авж олдириш даврига мўносиб бир ҳаракат бўлиб, СССРнинг асосий иқтисодий ва маънавий тўғроқ ҳал этишга энг аъши ёрдам беради.

Чирчиқ меҳнатнашлари дастлабки кўндалоқ бу ҳаракатга қўшилди. Меҳнат Қўзғал Байроқ орденли электроник комбинатининг азаматлари коммунист мўсобақа байроқдорлари бўлишди. Корхонанинг ҳамма бригадалари ва цехлари коммунистчагина ишлаш, ўғирига яшаш ҳаракатига қўшилганлигидан сўнг, коллектив бутун Чирчиқ шаҳрини коммунист мехнат ва юксак маданият шаҳрига айлантириш ташаббусини бошлаб берди. Кимёгарларга машинасозлар, металлурғлар, энергетиклар, тўғичилар, пойафзалчилар, транспорт хўдимлари ва шаҳардаги барча муассасаларнинг коллективлари эргашди. Шундай қилиб, шаҳардаги ҳар бир корхона, цех, бригада, демакки, шаҳарнинг ҳар бир граждани коммунист мўсобақага қўшилди.

Ўғр ишчиё бу юксак ният билан бошланган иш аjoyиб самаралар бера бошлади.

Бу аjoyиб ҳаракатнинг ўғтан йилги самарасини рақам билан ифода қилиш мўкин, шаҳар саноати аъли махсўлот ишлаб чиқара

ЎЎЗ ПЕШҚАДАМЛАРГА

Раиса АНТОНОВА

Тўғичилик фабрикасининг ишчиси

Шаҳримиз меҳнатнашлари улуғ махсўд билан кураш бошлаган эканлар, биз ҳам ундан четда туришни ўғимизга эъ билмадик. Ахир бизнинг эъимамизга шаҳар аҳолисини бежирин, кўркам кийинтириш масъулияти юксалган-да.

Фабрикадаги коммунист мехнат бригадаси ва цехи номини олиш учун неча юзлаб чеварлар курашмоқда. Бизнинг бригада илгирлик қўзғал бермасликка илтиб, ўғтан йилги тошпирини мўдлатилан бир ой илғари бажарган эди. Бу йил эса гайратини яна ҳам кўчатишди. Шу кўндаларда 7 соатлик нормани ҳар кўн 6 соатда бажариб турибмиз.

риш йиллик планини 105,2 процент бажарди. Бир йиллик ўғиш 15,7 процент бўлди. Электроник комбинатининг коллектив бутун йил мўбайида Ўзбекистон Халқ хўжалиги кенгаши ва Тошкент обласъ касаба союэлари советининг кўча Қўзғал байроғини қўзғал бермади. Шаҳарда давлат плани ва олинган мажбуриятини бажармаган биронга корхона бўлмади. Умуман шаҳар бўйича махсўлот таннари 5 миллион сўм камайтирилди.

Бу рақамлар айтишга осон ҳолос. Уларни вужудга келтириш эса ҳар бир корхонада эғр иккид меҳнатни талаб этди.

«Ўзбекхўшмаш» заводига пайвандлаш ишларини механизациялашга асосий эътибор берилди. Чўнки бу корхонада махсўлот чиқаришни кўчатириш ва таннарини камайтириш асосан шўнга боғлиқ эди. Цехлар ичидagi транспорт воситаларни механизациялаштирилди. 10 та серурум машинасукуна ўғнатилди. Шўнинг натижасида энг илғор иш ўсуллари ва янги техникани жўрий этиш мўкин бўлди. Шундай қилиб, аста-секин пайвандлашнинг автоматик усулига кўчла бошланди. Хўзирги вақтда автоматик усулда пайвандлаш умумий иш ҳажмининг 58 процентига, механика усулида газ билан металл кесми 52 процентига этди.

Қўшлўқ хўжалиги машинасозлиги заводига «ТА-5» маркали ўғиш маркали чеванка машинаси, «КС» маркали машинаси, «ЧХ-4» 4В» гўзалоя юлчи машинаси, кўркам ўғиш машинасининг таърибона нўсхаси ишлаб чиқарилди. Бу заводда махсўлот ишлаб чиқариш 1955 йилдаги қараганда 208 процент кўпайди, меҳнат унумдорлиги эса 274 процент ошди.

Электр Машинасозлиги заводига мис ўғига алюмин ишлатиш ва кўпгина меҳнат жараёнларини механизациялаш ишлари амалга оширилди. Тўғичиликнинг ўғтан йилги кийим-кечакнинг 29 та янги хилини ўғлаштирди.

Пойафзалчилар иккита иқтисодлаштириш лан потокни ва битта битча линиясини ишга туғиришди.

Шаҳримизда четдан келган ҳар бир киши унинг хўш-жамоли қанчалик очилиб, кишиларнинг мўмаласи, юрчи-турчи ўғариб бораётганини кўриб кўнонади. Ўғтан йилнинг ўғида шаҳарда 120 минг дарахт ва бутта ўғнатилди. 4 километр кўчга асфальт этизилди, шаҳар марказидagi Ленин номи майдон аъшилаб безатилди. Ёғизилган водопровод шўхобчалари, газлаштирилган хонадонлар, қўрилган клуб ва мактаблар, очилган янги мазали ва ошқоналарини санаган билан тўғатиб бўлмайди.

Коммунизм қўртқаклари бари баъзатанини қўртқатуви баъзи мисўлат: маркаэлати кинотеатрини контролер сиз илпмоқда, кассир сиз касасалар очилмоқда. Маданият университетлари, ҳалқ театрлари, соғлиқни сақлаш университетлари, коммунист турмуш учун курашаётган уйлари пайдо бўлмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми партия XXII съездининг таъриш тўғрисида қарор қабул

Шаҳардаги ион заводида Ўрта Осиёда биринчи механизациялаштирилган хамитруруш цехи ишга туғирилди. Ҳар кеча кўндалда 10 минг литр махсўлот берадиган бу цехи бир киши бошқарилади. СУРАТДА: янги цех.

В. Басканов ва В. Кожеников фотоси (ЎТАГ фотохўниқаси).

қўзғалганлиг меҳнатнашлар оммасининг гайратига гайрат кўч қўлиб юборди. Самоват корхоналари ва қўришларда, транспорт ва муассасаларда оммавий митинглар бўлиб, унда январь Пленумининг Қарори қўзғиш мўқулламоқда ва КПСС XXII съезди шарафига юксак мажбуриятлар олинмоқда. Электроник комбинатининг коллектив бу гал ҳам ташаббускорлик қилди: кимёгарлар биринчи бўлиб ўз мажбуриятларини қайтадан кўриб чиқдилар ва ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Пленумдаги нўғида қўшлўқ хўжалигини янада юксалтириш учун қанчалик кўп минерал ўғиш зарурлиги тўғрисидаги кўрсатмасига мўносиб махсўд беришга бел боғладилар.

Барча корхоналарнинг коллективлари махсўлот чиқаришини кўчатириш билан бирга шаҳар аърофидаги кўлхоз ва совхозларга амалий ёрдам беришни ҳам кўчатиришмоқдалар.

Партия XXII съездида мўносиб гўҳфа таърибаш учун бошланган ҳаракат Чирчиқ шаҳрини коммунист мехнат ва юксак маданият шаҳрига айлантириш ҳаракати билан қўшилиб кетди. 1961 йилнинг дастлабки ойида қўзғал киритган ютуқларини бу ҳаракат нақадар кўчли қўчот айлантирилди, коммунистчагина ишлаш, яшаш ва ўғиш ҳар бир меҳнатнашнинг қўчқонига синиб кетганлигидан далолат беради.

Шаҳримизнинг барча меҳнатнашлари улуғ Лениннинг «Биз коммунист мехнат ғалабасини қўзғал киритамиз» деган баъоратини рўёбга чиқариш учун бутун кўч ва гайратлари, ақл ва илғорларини сафарбар этишга қатъий аҳд қилганлар.

С. ЕҚУБОВ.

Чирчиқ шаҳар партия комитетининг секретари, Коммунист мехнат ва юксак маданият шаҳри номини олиш учун кураш штабининг бошчилиги.

Кимёгарларнинг маданият саройи шаҳар халқ театрига айлантирилган. Унда тошкентлик режиссёр Е. И. Кичилер раёбарлигида «Ванушининг болалиги», «Беш тўн», «Барабан чалувчи киз» ва бошқа пьесалар саҳналаштирилди. Спектаклда шаҳарнинг турли корхоналари ва муассасаларида илғорчи кишилар қатнашмоқда. СУРАТДА: Е. И. Кичилер (марказда) ва унинг шогирдлари В. Романов, Л. Рилова, Н. Нечаева, С. Златковский, Н. Шлахова, В. Суворов, Н. Кольцова, Г. Логинова ва бошқалар саҳналаштиришга мўлжалланган Р. Шериданин «Дуэнья» пьесасини ўқимокдалар.

В. Скородумов фотоси.

Собиржон — азамат йигит

Турсўнбой ота ишдан ҳориб қайтарди. Унинг

оғир ботиқаси, иш ки

нимлари ва ҳатто тим қор

мўйлови чангдан қандайдир

сўғийдай қўринадди. Аммо меҳрибон қўзғал

рида мамнуният аломати порлади. Турсўнбой ота

ҳар кўни ишдан ана шу заилда қайтади, иш ки

нимларини шўшмасдан ёчиб, чагитини қўчади.

Уйга кирверишда девор

га қўнган миғга илби, ботиқка

эди. Бир оздан сўнг сменани то

пириб бўлиб, Собиржон ҳам келиб

қолди.

Бошлаймиз. Ўртоқлар? —

деди у шўх овоз билан.

— Бошлайлик, бошлайлик, —

деган овозлар эшитилди.

Сўхбат бошланди. Аппаратчи

лар, машинистлар бирин-кетин

сўзга чиқиб, ўз фикрларини, ис

такларини айтдилар.

— Кўпчилиги одамларимиз, тўғ

рисини айтсам, шаҳсан мен ҳам,

хаватирланардик, — дейди шу

кўни эслаб, Собиржон, — бу

дай улуғ номга яраша ишлаш ола

мизми?

Смена коллективни коммунист

мехнат ҳаракатига қўшилиб кетди.

Бу воеадан сўнг бир неча кўн

ўтар-ўтмай, жўда кўнлигис ҳол

юз берди. Смена аппаратчиси Ва

лентина Смагина ишда қатта

брак қилди. Бўнинг учун бутун

сменанинг номини Хўрват тахта

сидан ўчириб қўйдилар. Ишчи

лар хафа ҳолда негача жўн юр

дилар. Смена иши тамомланган

олдидан эса шўшув кўтарилиб

кетди.

— Эҳ, Валентина, бу нима қил

ганим? — деди кимдир.

Шундан сўнг бирданга ҳамма

гайра кетди. Валентина умрида

эшитмаган аъчиқ сўзларни эшит

ди. Аммо, шу билан бирга кол

лектив Валентинанинг ҳатоси ни

мадан келиб чиққанлигини, сабаба

наерда эканлигини ҳам тўшунти

ри берди. Валентинанинг шахсий

турмушида ҳам унча-мунча камчи

ликлар бор эди. Ишчи ва мастер

лар унинг уйида бўлиб, бу камчи

ликларни тўзатишда ҳам ёрдам

қилдилар.

Аппаратчи Иосиф Павловский

нинг бир неча кўндал сўнг туғил

ганига 30 ёш тўлар эди. Коллек

тив бунин билиб ўзаро келишди ва

пул тўллаб 300 сўмлик соат олди.

Туғилган кўнида эса Иосифга кол

лектив номидан совға қилинди.

Бў, Иосифга соат эмас, балки

кишиларнинг меҳрибонлиги, эъти

бори, хўрмати қиммат эди.

Машинист Юсуп Пўлатовнинг

олти боласи бор. Эшматов смен

сидagi ишчилар ўғайнаб қолди

лар: бир неча кўндал сўнг янги

йил бўлади. Пўлатов болаларига

арча безаб бермаймикми? Иккинчи

кўниё Пўлатовлар уйига смена

ишчиларидан бир неча киши арча,

ўйинчоқлар, совғалар кўтариб к

елишди. Улар арчани Пўлатовлар

уйининг тўғига ўғнатди, беади

лар, совғалар тарқатдилар. Бола

ларнинг шодлигини кўрсатгис эди!

Собиржон Эшматов сменасида

ана шундай аjoyиб, гўзал қалби

одамлар меҳнат қилаетирлар. Шу

нинг учун ҳам бу смена коллекти

ви Чирчида биринчи марта комму

нист мехнат сменаси де

ган улут ва шарафли номин эғла

ди. Бу смена ишчилари ўғтан

йили 1 миллион, 290 минг кило

ваттсоат электр қўватига, 100 минг

сўмлик хўраме ва материал тежа

ди.

— Етти йилликнинг учинчи

йилида янада аъшироқ ишлаймиз,

— дейди Собиржон Эшматов, —

партияимизнинг XXII съезди, оч

илиш кўнигача планимизни баж

ариб, пахтакорларга минг тонналаб

қўшмча ўғиш берамиз.

Н. САТТОРОВ.

ЕТТИ ЙИЛЛИК ФОНДИГА

Биз январь ойида қўрилиш-монтаж ишлари планимизни эмас, ҳатто социалистик мажбуриятни ҳам ошириб бажардик. Ўғтан ой мўбайида бинокорлик ишлари таннари 5,2 процент камайди, етти йиллик фондига бир миллион сўмдан кўпроқ моёлар қўйилди.

Бинокорлар КПСС XXII съездини мўносиб меҳнат совғалари билан кўтиб олиш учун мўсобақа байроғини янада баланд кўтармоқдалар.

В. БОРОВКОВА.

228-қўрилиш бошқармаси партия ташкилотининг секретари.

КОММУНИЗМ КУРТАНЛАРИ

Электроник комбинатининг аппаратчиси С. Сабирянова оғриб қолди ва ун касалхонага ёғқи-зишди. Сабирянова ишлайдиган коммунист мехнат бригадасининг аъзолари бир ой мўбайида беморининг уйига навбатма-навбат бориб туришди. Улар уйини йиғиштиришар, икки болага қарашир ва овқат йиғиштиришар эди. Дўстларининг одамгарчилигиндан кўнонган Сабирянова даволашиб чиқандан кейин тағин ҳам аъшироқ ишлайдиган бўлди, дўстоналарига бўлган муҳаббат яна ҳам ошди.

Пионерка П. Китайко автобусда кета туриб сумкасини йўқотиб қўйди. Унда ҳўжжатлари, пули ва қимматбаҳо буюмлари бор эди. Эртаси кўни Китайколар уйига номаълум бир аёл келиб, сумкасини бериб кетди. Бу аёл 160-кўрғилиш трестининг ишчиси Л. Левочкина эди.

7-синф ўқувчиси Людэ Крсногородцеванинг тоби қўчиб қолди. Синф раёбари Т. Тожибова ташаббус билан пионерлар ҳар кўни касалхонага бориб, ўғилга дарсларини қисқача сўзлаб бериб туридилар. Людэ бир ой ўғиридан қолган бўлса ҳам, дарсларини тўла ўғлаштириб борди.

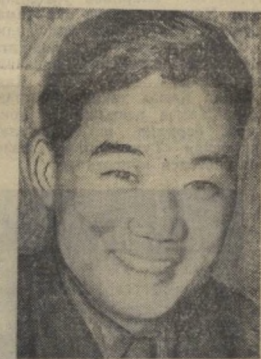
Етти яшар Валерий Ушаков Зах қаналига йиқилиб тушди. Тезоқар қаналдан боланинг қичиригини 14-мактаб 7-синф ўқувчиси Алиқ Ҳамдамов эшитиб қолди. У дарҳол ўзини суғга олди ва болани олиб чиқди. Медицина ёрдами кўрсатилгандан сўнг бола ўзини аъши сезаболлади.

«Химик» стадионини ёғида спорт зали қўрила бошланди. Унинг лойиҳасини азот саноати давлат институтини Чирчиқ филиалининг ёш мутахассислари текнига тўғиб берганлар.

ЎЎЗ ПЕШҚАДАМЛАРГА

ХАРИТОН КИМ

«Чирчиксельмаш» заводияннг бош конструктори

Ўғтан йили биз жамоат конструкторлик бюроси туғзан эдик. Бу бюро оз вақт ичида кўп иш қилди. Яқинда йиғилиш ўғтаиб, қилинган ишларга яқун асладик ва 1961 йил иш планини тўғиб чиқдик.

«СКО-4» маркали янги кўрак уғиш машинасининг мўсамалари лойиҳасини туғишда заводда ёрдам кўрсатишга қарор қилинди. Жамоат конструкторлик бюросининг хўдимлари фақат иштини туғиш билангина қифолазмай, айрим узеь ва деталларга ўғарган ҳам киритмоқчилар. Рационалишларга ҳам қўмақлашмиш ниятидамиз.

Ҳасан МИРЗАЯНОВ

Электроник комбинати 5-цехининг смена бошлиғи

Коммунист мехнат корхонаси номини олиш учун бошланган мўсобақа ҳамма устакларини илғорлар даражасига кўтарилга ёрдам берди. Бизнинг смена илғарчи йилларда ҳам планларини орғини билан бажариб эди-ку, лекин ҳеч қачон ўғтан йилгичаки қатта кўрсаткичини қўзғал киритмаган. Тежаб қилинган маблағини ўғи бир неча ўн минг сўмдир.

Бу йилги ютуқларимиз яна ҳам қатта бўлади. КПСС XXII съездин шарафига бошланган мўсобақа аjoyиб самаралар берамоқда.

